

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye Hilâliahmer Mecmuası

Her ayın on beşinde Merkezi Umumi tarafından neşr olunur

Senelik abonesi bir liradır

Telefon nümerosu 1255

TARIH VE EFSANEDE

TEBÂBETİ ASKERİYE

Salibi ahmeri hayatı beşeriyenin sıyanetinde maruf ve müessir bir amil olarak tarihe geçiren 22 Avustos 1894 mukavelenamesi muhtelif memleketler hidemati suhhiyei askeriyesinde yeni bir tarihin bed'ine nişanedir.

Fakat ozamandan beri bilâ inkita husule gelen terekkiyat bize bu bapta beşeriyetin geçirdiği batı tekâmülü unutturmamalıdır. Bunun için İtalyan hidemati suhhiyei askeriyesi kaymakamlarından (*A. Casarini*) nin müteaddit resim ve levhalarla müşih, bu bapta müracaat ettiği asarı gösteren dolgun bir fihrist ve zengin vesaiki havi vuçude getirdiği müdekkikane ve alimanе eser, insaniyet perverlik namuna rekzolunmuş bir abide adolunmağa sezadir.

Asurilerle babililerin ordularında hususi bir takım serairin haris bir sınıfı mahsus halinde bulunarak mecruhin

Mekâle ve ilânlar Ankarada
“HILÂLIAHMER MECMUASI”
mîdârlığına gönderilmelidir

ile hastagânı tedavi eden sihirbazların negibi bir vazife ifa ettikleri hakkında bir malfumatımız yoktur. Bununla beraber Ninva harabelerinde icra ediilen taharriyatta bu gün ist mal etmekte olduğumuz alâti cerrahiyeden pek az farklı bir takım alâti cerrahiye bulunmaktadır. Keza (*Hammurabi*) kanununun maddelerini ihtiva eden dikili taşlar üzerindeki yazınlarda san'atlarda kusur ve maharetsizlik gösteren Operatörlerin duçar oldukları mücazati şedidenin derecatı okunabilmektedir. Teşfiye ve tedavi sanatının oldukça inkişâf eylemiş olduğu Çin medeniyeti kadiminde hastegân ve mecruhini harbiyeye karşı muavenet edilmeğe dair bir iz ve esere tesadüf olunamamaktadır. Mışırhlar da Hükümet ve ordu emrine hekimler bulunduğu ve bunların evamîr ve nevahisine son derece bir dik-

katle riayet olunduğunu hatta tababet hususundaki taksimi mesainin pek ileri götürüldüğünü ve her hasta'ığın mütehassısları bulunduğu Sieilyah (*Didodore*) zikr etmektedir. Herodotun ifadesine göre Misirda milattan 4000 sene evvel sarayı kraliye merbut bir göz hekimi bulunmakta idi. Misirda göz iltihaplarının kesretine nazaren Herodotun bu beyanati istigrap olunmamalıdır. *Louksor* (*Lukxor*) sarayında bulunan papirüsler Misir tababeti askeriyesinde kızgın demirin katı nezif olarak istimal, diger bir takım papyüslerde milattan üç asır mukaddem misirda ordu hekimleri namına muayyen bir resim tahlil olunduğunu göstermektedir.

Momyalar Misirda kullanılmakta olan takma düşlerle kol ve bacak kırıklarında kullanılan cebireler, İlahi... hakkında bizi tenvir etmektedir. Beni İsrail kütübü mukaddeselerinin bir çok yerlerinde hekimlerin isimleri geçmektedir. Hazreti Musanın beş kitabından sonucusunu teşkil eden (*Deuteronom*) açıktan açığa emrazdan vikayeyi müşfir evamiri havidir. Hindin (*L'ayur-Veda*) nam kitabı sırf usulî tedaviden bahseder. Hind Racalarından biri bir harp için sefere çıktıgı zaman beraberine bir hekimle bir papazı almağa mecbur idi. Elyevm harp cerihalarına yapılan ameliyatı cerrahiyelerle hind cerrahlarının usulî ameliye ve alâti cerrahiyelerine daır kâfi derecede malumatımız vardır.

Serhasname (*Cyropedie*) Serhasın

harp üserası meeruhunini tedavi ettirdigini ve Acemlerde hidemati sihhiye teşkilatının mevduyetini göstermektedir.

Hipokratın medresesi (*ta mi'attan 335 - 460 sene mukaddem*) ordulara hekim, cerrah, alât ve vesaiti timariye tedarikile meşgul olmuş ve bundan mada kavaidi hifzıssıhhaya rınyete münhasır bir usulî tedavi tutmuştur. Hömerin kasidelerinde de müşşarûn ileyhin bizzat hekim olduğuzan ve ihtimalini veren tıbba ait bir çok tafsılât vardır.

Turuva ordusunda efsane haline geçmiş hekimler ve cerrahlar bulunmakta idiki bunlardan başlıcası (*Macon*) dir (*Ligürgün*) bir kanununa göre hekimler seferi orduyu takibe mecbur tutulmakta idiler. Daha muahhar bir zamanda mecruhin icabı hale göre ya çadır altında tahtı tedaviye alınmakta ve yahutdu arkadaşları tarafından harp arabalarına bilirkâp naklolmamakta idiler. Tarihi milâdının birinci asrında Romada tababet en kıymetsiz ve şarlatanlarım eline terk olunmuş senayiden birini teşkil ediyordu.

(*Septim Sever*) in devri idaresindedir ki (143-211) böyle kazançlı ve şerefli bir san'atın içerası için diploma talep olunmağa başlandı maamâfi muharipler hayli zaman evvelden beri müdafavâti tibbiye ve cerrahiyeye müraeaat etmekte idiler. (*Virgile in l'Enid*) nam eserin 11 inci kaidesinde Roma askeri hekimlerini birincilerinden madut olmak üzere (*Iapis*) namında bir hekimden bahseder.

Duvar resimleri, edebiyat bize harp mecruhlarının muhtelif şekillerde pansuman sahmelerini arz ve tasvir etmektedir. (*Tacite*) bazı askerlerin techizatında şahsi harp pansuman paketi irae etmek istediği zan olunur. Her halde ancak Mark Orelin saltanatının sonlarına doğrudurki Roma lejyonlarında hidemati sıhhiyenin hakkile bir teşkilatını bulabiliriz.

Galyen [1] zamanının (*etibbayı askeriyesinin*) cehalet ve ihmali izale ve bertaraf etmeye muvaffak olmuştur. Müşarün ileyh hali seferdeki ordularda kesretle tesadüf olunan bir çok temaruzları tarif ve tâvsif etmiştir.

Vegèce [2] hidemati sıhhiye ve askeriye karşı büyük bir itimat perverde etmemekte ve daha ziyade efrادın hifzıssıhhasına ehemmiyet vermektedir. Mecruh ve hastalara mahsus çadırların ve bunların muharebe meydanından pansuman mahalline nakliyatına ait teşkilatın tanınması bizanslılar zamanında olmuştur. Şunuda ilâve edelim ki berri kıt'at ile bütün şehir ve harici şehrin mütenevvi vezaifi askerisinde olduğu gibi Roma devletinin bahriyesine mahsus etibbada vardı.

Kurunu vustada yaraları pansuman, cenkūvusa kurbanlarını tedavi etmek vazife ve mükellefiyeti hekimlerle zahide, kadınlara tahsis ve bu hususta

[1] Milat İсадan mukaddem gelen ve HIPİKRATİN muarizi meghur bir müşterihdir.
 [2] Dördüncü asır latin muharrirlerinden olup askerlik san'ati namında bir eser telif etmiştir.

harp mecruhlarını kabul ve tedavi için bazı manastırlar irae edildi. Araplarda *hijyen* ve sıhhat vezaiif ve hizmeti iyi bir teşekkürle mazhar olmuş ve bu hususta muhariplerin hastalıklarına ve cerihalarına dair eser yazan sahibi mümârese alımlar yetişmiştir. Son derece mühlik istilai hastalıklar mûvacehesinde tedabiri ihtiyatîye ve müdavatı tıbbiye fıkdanından dolayı binlerce insannı helakine sebep olan ehli salipler burada mevzubahs ettigimiz sahada bir terakki vücude getirememiştirlerdir. On üçüncü asırda cerrahi ve askeri İtalyan mûtehassisleri ve bahusus (*Salicile*) li Giyom (*Gillaume*) (1211 - 1277) ve Milanlı *Lanfrank* sayesinde mühim bir terakki göstermiştir. *Arnauld de Villeneuve* isminden bir Fransız ordugâhlarının hifzıssıhhasına ait bir kitap bırakmıştır. Eslehî nariyenin icâdi evvelâ İtalya ve Almanyada cerrahi ve askeri hususunda (*mermiyatın ihraci tesakkubu kîhîf ilâh...*) büyük terakkiyatın hususline amil oldu. Fakat yedinci Şarl (*Charl*) ordusu için cerrah olarak adı berberden başka hiç bir etibba teşkilatına malik değildi. Bil'akis küstah Şarl ise yüzler mizraklıdan mürekkep böyüklerinin her birine tedavi için birer cerrah ile buna müteferri eşgas tayin etti. Mümârese sahibi etibbayı askeriye tarafından icra kılınan teşrif tedrisatı sayesinde, alehusus İtalyada harp cerrahlığında şayam iş'ar terakki ve tekemmül husule gelmiştir. *Falluppe* (1523 - 1563) ismi ise bu zamana

fennin terakki ve inkısaф devresine vasil ve rapteder. Bu zamanda lekeli hummaya karfi ittihas olunan tedabiri ihtiyatiye sayesinde sirayet mes'lesi de teavyün ve tevazzuh etmiгtir. Fransada ise malzemel timariyede ve bu sayede eslehai nariyeden mütəhas-sil afat ve tekayyühatın tedavisinde büyük bir teceddüde sahip olan (*Ambroise Pare*) nin hatirasını yadet-mek kâfiidir. Rapti şerayın o vakta kadar fevkalade mühhlik addedilen bitirlere mesâf vererek bu ameliyeyi yeni baştan ihyâ etti. Müşarûnileyh harp meydanlarındaki muhariplere bir ümidi necat ve hakiki bir muavenet ve imdat getirdiginden onlar tarafindan alkışlara mazhar olmuştur. On altinci asırda ordu hastahıklarından korunma ve hiszisîhha hususunda kayde şayan bir terakki husule getirildi. Bu zamanlarda mühhim bir derecede artmış olan veba bütün orduları helâk etmeye bir tarafta da çiçek, sitma, kızıl hastalıkları hüküm sürmekte idi. On sekizinci asırda gerek yaptıkları ameliyatlarla ve gerekse isabet ve firasetli müşahedatlarını neşrettikleri müellifatlariyle Fransız cerrahlari ayrıca şayam tizkârdır. 1552 de meç muhasarasında sahra hastahaneleri görülmeye başlamaktadır. Badehu *Sully* nin meydanı harpten tahliye olunan mecruh ve hastaların hastahanelere yerleştirilmesi hususundaki teşkilati gelir. 1638 de *Richelieu* nin hekim ve cerrahlardan müteşekkîl ve daha yüksek bir makamı cerrahî

tibbinin murakabesine tabi bir heyeti sihhiye ile mücehhez yedi sahra hastahanelerile seyyar hastahaneleri teşkil ettiгi görülür. Bununla beraber *Louis XIV* mn zamam idaresinde ordularda hidemati sihhiye o derece noksan ve gayri kâfi idi ki *Lourdes* mn iş'arina nazaran o vakıtlar askerde her bir bakım ve yardımından mahrum 1000 de 400 hasta nefer mevcut bulunuordu. İsveçte dala 1613 ten beri her piyade alayında iki berber cerrah bulunmakta idi. 30 sene muharebesinde ordugâh tefrik etmeksiz hasta ve mecruhlara ibzali muavenet etmek suretile iki düşman ordusunun Cineve mukavelenamesine tekaddüm ettiгi görüldü. *Delorme* un işaretini vechile askeri cerrahlarn kesretle iera kihan tedbir'ere mukabil muhafazakâra-ne tedavi cihetine temayül göstererek ve fakat mecruhların hastahanelerde daha vasi bir dikkat ve iltimama mazhar edilmelerini terviçleri 17 inci asırda vaki olmuştur. *Louis XIV* Meşhur 17 / 1 / 1708 emirnamesile cer-rah ve cerrah muavinlerile hekimlerin aidat ve muhassesatlarının tesbit ve bunların askere alizi usulunu tayin etmek ilâh.. suretile hakiki bir heyeti sihhiye vücude getirmek hususunda meşrutiyete tekaddüm etmek şerefini kazandı. Müşarûnileyhin devri saltana-tında lazımgelen memurının yetiştirilmesini temin zunnunda *Metz*, *Lille*, *Strasburg* ve *Toulon* Hastahaneleri hakiki bir askeri ve bahri sihhiye mektebi haline ifrag olundular. Fakat

son zamanlara kadar mecruh ve hastaların hiç bir vakıt münasip bir sürette tedavi edilmelerine imkân olmayan mintakai mühlike haricine çıkarılması yani vesaiti tahliye meselesi noksan kalmıştır. Purusyada birinci *Frederik Kilyom* ordugâh ve alay berberlerini evvelâ bir imtihandan geçirerek badehu hususi bir tedrisata (*ıstıhzarı tababet ve ameliyatı cerraiye dersleri*)ne tabi tutmak suretiyle hidemati sıhhiye askeriyenin cereyanını tanzim etti. Vefiyat vukuunda fethi meyt mecburiyeti vazolundu. Fransada *Konvansiyon* hukümeti evvelce harekatı askeriyenin hitamında ordu ile alâkaları kesilmekte olan etibbâyi orduya katı surette itlîl etti. Ve dahili memlekette askeri hastanelerle beraber ordulara seyyar hastaneleri de tesis etti. *Carnot* seferi ordularda dehşetli tahribat yapan *Fuhş* ile mücadeleyi de memurunu sıhhiyyeye talmil etti. Tahliye ve nakliye vesaitinin teşkilatı hususunda şayamı takdir bir şevket ve gayret uyandırdı. *Dominique Larrey* ismi pek büyük bir askeri cerrah olarak şöhret almıştır. Müşarûnileyh *Vagram* muharebesinde şiryamı fahzin raptundan sonra onbeş saniye zarfunda bir tesmim mafsalı harkâfî ameliyesi yapmıştır. Daimi hali harp ve harekât müşarûnileyhî teşkilatı sıhhiyeyi daha müteharrik ve seyyar bir hale sokmak ve bunu mümkün olduğu kadar mevkii harbe daha ziyade yaklaştırmak ve hini hacette mecruh ve hastaları mintakai mühlike

haricinde uzak mevkilere taşıyarak sahai harbi temamile tahliye etmek ve hizmet ve muavenetlerine ihtiyaç mesettigi takdirde cerrahlari her yerde ve miktari kifayede hazır ve mevcut bulunduracak vesaiti kendilerine tehiye etmek mecburiyetinde bulundurdu. İşte sabit hastahanelere şafi ve cerrahi hususatta tekaddüm eden seri ve seyyal teşkilatı sıhhiye bu suretle vücut bulmuştur. Meş'um Rusya seferi imparator ordusunun teşkilatı tibbiye ve cerrahiyesi için acı bir tecrübe ve mihek oldu. Souk, yokşulluk, göz afaati ve bilhassa malzemelî cerrahiyenin büyük bir kısmının ricâat sebebile terk edilerek ziyaa oğraması *Farreyn* saygı gayretini gayrı müsmir kılmıştır. *Waterloo* da esarete duçar olan müşarûnileyh ancak *Blüherin* müdahalesi sayesinde idamdan kurtulmuş ve yine bizzat müşarûnileyhîn delaletile esaretten tahlisi giribana muvaffak olmuştur.

İtalya hey'eti sıhhiyesinin esası *Alessandro Riberi* tarafından kurulmuştur. Müşarûnileyh 19/1/1946 da birinci defâ olarak eterle tenvim usulunu ihdas etmiş ve bu suretle bugünkü derececi inkişâfa vasıl olan muhtelif tenvim usullerine yol açmıştır. *Riberi* askeri hekimlerinin istifasına ön ayak olarak mumailiyehim seviyei maddiye ve maneviyelerini yükseltmiştir. Müşarûnileyh hidemati sıhhiye hakiki bir nizam ve intizam verdikten ve bunun sahai müdahalesi hakkında lâzım gelen usûl ve kavâidi vaz ettikten

sonra 1861 de ikinci *Viktor Emanüel'in* itimadı tammini kazanmak şerefini ihraz etmiş olduğu halde vefat etmiştir. Bu bapta husule getirilmiş olan tekamül ve təhəvvülətin təsisiyatına həcət görməksizin İtalya istiklal争 warinde mevkii tatbiqə konan bu tekamüldən istihsal kılınan memnuniyyət bahş netayici derpiş etmek kəfidi.

1870 muharebesi gerek muhasımlar ve gerekse bitarafların bileyümle vezaiyi sihhiye hakkında vukuf ve malumatı tammeye malik oldukları, artık memlekət sihhiye vezaiyi resmen təşkül etmiş olduktan mada birde salibiahmer mukavelenamesi sayesinde beynelmilel mazhari himaye olduğu bir zamanda vukua gelmiştir. Bilhassa Alman təşkilati sihhiyesi usul ve intizamı lazımayı haizdi. Muzaddi təaffün usulu (*Lister usulu*) vəsi bir surette mevkii tatbiqə konnakla beraber fakat Fransız hastanelərində nəkəfi bir derecede idi. Hatta Çiçək aşısı bile Almanlar tərafından kemali müvaffakiyyətə tatbiq olunduğu halde Fransızlar tərafından umumiyətə həzərlıksızlıktan ve kismen de təchizatsızlıktan dolayı ihmäl edildi. 1904, 1905 Rus — Japon muharebesi bu hususta Rusların noksən və kifayetsizligini və Japonların müvaffakiyyəti nihaiyelerini kismen medyun oldukları hidəmatı sihhiyedeki fen və sanatlarının kiymətini irəi və isbat etmişdir (*ki bunun tesiratı maneniyəsi Matignon tərafından meydana konmuşdur*). Vəki hususatta göstərilən kudret və ki-

fayet yüksəklikcə şafi hususattakinin seviyesindən dən degildi. Ve bu sebeple ne dizanteri vene de tifoidi intanlar həc zuhur etmedi veyahut iştisai bir halde kaldı; ve həstalıktan ileri gelen vəfiyat muktarı herkesin hayrətini celp edecek derecede curnu harbiye ile vuku bulan vəfiyatın pek ziyyade dənündə idi. 1914—1918 hərbi pek yakın bir zamanda güzerən ettiyi cihətə seferber edilen təşkilati sihhiye, və bu hususta husule getirilən təhəvvülət (*Otomobil nakliyatı və Radyografi tatbikatı ilâh. gibi*) hidəmat və vezaiyi sihhiyənin muhtəlif şurabatında vucude getirilmiş olan müazzam terakkiyat hakkında vesak və malumatı tammeye malik bulunduğuandan vukua getirilmiş olan seri tekamül və muhasımlar tərafından bu mütləq imtihanından alınıp mevkii istifadəye konan bazan pek acı dərsler həkkində isrrara lüzüm yoktur. Bununla beraber hidəmatı sihhiye və askeriyyə vazife və icraatlardan pek böyük bir yardım və müavenətleri dokunan və nakabili kiyas netayıç istihsalində kendilərinə mühim surette zahir olan salip və hilalıahmer cəmiyyətinin de iştirak və müavenətlerine karşı şükranla mukabele etmemek de böyük bir haksızlıq təşkil eder. 1915 den 1918 e kadar İtalyada harakəti harbiye dağlıq bir erazide güzerən ettiğinden hidəmatı sihhiyeye sarf edilen mesai yalnız meeruhine ilk iştimamətin icarsı hususunda bilhassa geriye nakl və təhlili cihətindən pek müzic

oldu. Bazı imdat istasyonları kayalık-
ların girinti mahallerinde bazıları da
taşıklar içinde kazılmış oyuklarda te-
sis kılındı.

Mecruhine yapılan ihtiyamattı sih-
hiye pek sathi olabiliyordu ağır yara-
lları ilk teşkilatı sihhiye kademesine
kadar nakl ve isal için havai tel üzre-
rinde işleyen bir nevi vagon veya ki-
zaklar (*Telefrche*) üzerinde mevzu tes-
kerelere müracaat etmek lâzım gel-
yordu. Nakliyattaki bu müşkilât pek
sathi bir surette yapılan ilk müdafavî
sihhiyenin uzun ve yorucu bir nakli-
yata koyabilecek bir hale ifrazi mes-
eleyi tibbiyesini tevlit etti. *Asepsi*,
müzadî taaffün ve takim hususiyetleri
kesbi ehemmiyet etti. Diğer cihetten
İtalyan askeri etibbasi Arnavutluk ve
Makedonya hali nekahatta bulunan
mecruhları Malâya ve diğer emrazi
întâniyeye karşı muhafaza zaruretinde
kaldılar. Seriri tecrübelerden mada
tibbi adilce olan ihtisasları ile maruf
mûtehassisinden müteşekkîl bir asa-
bi ve ruhi şubesi ihdas edildi. Velha-
sil diğer muhasum devletlerde olduğu
gibi İtalyan sihhiye idareside efradın
muhnik gazata karşı vikayesile bu
gazata maruz kalanların tedavi ve teş-
fiyesine mahsus müdafavî hususîye
ile de meşgul olmak meeburiyetinde
bulundu. İşte bu sunbetli devre bu
suretle hidemati sihhiye askeriye için
vası bir sahâi ders ve intibâh oldu.
Ozaman arzı didar eden sihhi tayyare-
lerde dahil olmak üzere geri nakliyatı
ile meydâm harbin tahliyesi vesaiti-
ni daha ziyade mükemmelleştirilmesi

efradın kimya harbine karşı sıyaneti
mâlzemeleri sihhiyenin tayin ve tesbiti.

(*Standarisation*) gibi mesail ve
gavamız bu güne kadar tetkik ve teteb-
bu edildiği gibi elânda edilmektedir.
Hastalarla müteheyîç ve mecruhları
sakat ve muattal kalan azayı maufe ve
malulelerini sabıkî vechile kullanabil-
meleri için onlara yapdırılacak talim
ve terbiye mesaili, multîlîf echize ve
azayı sunaiyenin tetkiki keyfiyeti de
harp ve akibi harbin mesaili mühim-
mesindendir.

İste görüliyorki asırlardan beri az
çok seri bir hatve ile ordulardaki hi-
demati sihhiye tibbi ve sunai ve insa-
ni terakkiyata nizhar olmaktadır. Bun-
dan dolayı istikbal için büyük bir
enmîyet ve itminan besleyebilir ve
daima her gün his ve şefkat ve uhuv-
vete doğru katı merahil ettigimizi söy-
leyebiliriz ki harpte mecruhine karşı
daha tekemmelî ettirilmiş usuller ve daba
mûnevverane düşüňülerle tatbik ve
sarfl edilen tekayyüt ve ihtiyamattan
istidlâl eylemek kabildir.

Filoransada harpte vefat eden he-
kimler için vazî bir abide rezk olun-
muştur. Doktor (*Casarını*)ının gözle-
rimiz önünde yaşadığı işbu askeri ta-
babet tarihi herkeste asurlardan beri
tam bir feragatî nefsiye ile kendilerini
mecrih ve hastalara bakıma vakfet-
miş bu yüzden insaniyet namuna mey-
dam harpte terki hayat eylemiş olan
umumî memleketlerin etibba, cerrahin
ve hifzissihha mütehassislerile hasta
bakıcı ve teskerecilerine karşı bir hissi
şükran husule getirmekten hali kalmâ-
mactadır.

Avrupa Federasyonu Etrafında

Bir Avrupa ittihadı . . . . Avrupa memleketleri arasında millet zümrelerinin zıt menfaatle ayrılmamasından mütevelli zararlara set çeken bir ittihat . . . daha kısaca tarif edelim :

Avrupa'nın iktisadi ittihadı.

Bir Avrupa ittihadından bahsolunmağa başlayaklı hayli zaman vardır. Bu zemin üzerinde ortaya atılmış perakende fikirlerin tarihine doğru gerilersek, yüz sene evvelsini buluruz.

Milletlerin hayatında ne kadar tasavvurlar vardır ki, doğdugundan tatbik sahasına çıktığı güne kadar nesillerce insanın mukavemetine maruz kahr. Sebep ararsanız : adetler, yerleşmiş akideler, şuursuz kuvvetlerle idare ve idame edilen ihtilâflar ve böylece.....

Her milletin kendi dünyası içinde mütemadi bir istihale muharebesi geçtigini bildikten sonra, vatanların hudutları haricinde aranacak bir ittihadı kabilitahakkuk görmek elbette uzun zaman mümkün değildi.

Bundan üç, beş sene sonra milletlerin münasebatını, ne şekilde bir ahengin esasları temin edecek? bilmiyoruz. Yalnız, bu gün için görmekte olduğumuz bir şey var : Avrupa milletleri ittihadı iktisadisine doğru mühim adımlar atılacağı günlerdeyiz.

Boyle bir ittihadın olacağını zannettiren bir meyil vardır ki o da : Si-

mali Amerika Cumhuriyetli Federasyonudur. Efradının unsur kökleri türlü türlü memleketlerde bulunan bu Federasyon dünyaya günbegün parmak ısırtıyor. İstihsal zihniyetinin birliği mesai şartlarının müsaviligi, iş bölümünün tekâmülü ; nihayet, menfaat rabitacının temin ettigi iktisadi tesanüt Amerika yi dörtte bir nüfusuna rağmen bütün Avrupa dan daha zinde ve zengin yapmıştır.

Avrupa, bu teşebbüsün münakaşaşına girdiği gün, Cemiyetiakvam fikirlerinin daha müsmir nabadını idrak etmiş olacaktır. Zannettigimize göre işin ortaya çıkması sene değil ay meselesi halinde bulunuyor.

Avrupa ittihadını mümkün görmek hususunda varit olacak bir takum mülahazatlar vardır ki Mecmuamızın meslekini alıkadar etmek itibarile mevzuu-bahs etmek isteyorum.

* * *

Milletlerin yekdiğerlerine karşı vaziyetlerinde iki türlü şekil olabildi : Biri : milletin yalnız kendi hudutları dahilinde ve her türlü haricî münasibetten azade olarak yaşaması ; diğeri, milletin hariçle münasibette bulunmayarak yalnız kendi hayatına münhasır kalması.

Bu iki tarifin haricinde birde; komünizmin tarif etmek istediği şekil

vardır ki onda, milliyet meşhumu ilga edildiği için bahsin dışarsında kalır.

Milletlerin münasebatı iktisadî ihtiyaçlarla başlanması, müsterek alâkaların mütekabil ahitlerle tesbitinden hukuku beynelmilel doğmuştur. Hulâsa olarak beynelmilel menfaatlerden beynelmilel haklar zâhir ediyor ve bunlardan her birinin inkişafı, mütenaziran digerinin inkişafını mucip oluyor.

Bundan yetmiş sene evveline gelinceye kadar sulh menfaatlerini hiç indirebilen bir hali harpvardı. Harpte cari olan usûller, muharipleri birbirleri aleyhine her türlü imha vasıtalarını kullanmakta serbest bırakmıştı. Fakat 1864 Salibiahmer Konvansiyonu, harp vahşetlerine karşı insanlık hukukunun müdafası esaslarını koydu.

Harp, zat menfaatlerden mütevellit ihtilafları kuvvet zorile halletmek ve bu uğurda hasarı, kabil olduğu kadar fazla zarara sokmak demek olduğu halde Cenevre Konvansiyonunun onu takdit edecek ahkâm koyabilmesi, milletlerin ihtilaflardan müstereken zarar gördüklerini müspet sahada anlamaları demek olmuştur.

Binaenaleyh Cenevre Konvansiyonu müsterek felâketler karşısında ittihat usûllerinin anası sayılr.

O vakittenberidir ki hastahlıklarla, tabii afetlerle mücadele ihtiyacı bir çok beynelmilel akitleri doğurmış bulunuyor. Telgraf, Posta, münakale işlerine ait itilâflar müsterek menfaat-

ler etrafında beynelmilel birleşmelerdir ve adetleri daima çogalmakta bulunmaktadır.

Harbi umuminden sonra beynelmilel siyasi ve içtimai fealiyetler hep bu felaketin bir daha tekerrür etmemesini temine matuf oldu. Cemiyetiakvam, teslihatın tahdidi, muharebede târibatın tahdidi, zehirli gazların meni gibi itilâflarla mütevaziyen bir çok ta sulh hakem muahedeleri aktedildi.

Fakat diğer taraftan pek sarılı anlaşılan bir nokta var ki o da milletleri harp felâketlerinden ziyade iktisadî buhranların müteessir ettiğidir. Bu şerait altında harbin önüne geçilse de sefaletin önüne geçilemeyecektir. Çünkü ticari mübadelenin bugünkü şekli mütekabil zararları mucip olmaktadır. Gene bu sebeplerdir ki Avrupa iktisadiyatını islah edecek herhangi bir itilâfin hayali addedilmesi için hiç bir sebep yoktur.

Zehirli gazların aleyhinde milletleri birlestiren mensfant saiki ile iktisadî müşkülâtin ilgası yolunda yapılacak itilâf arasında fark görmeyiz.

Avrupa ittilâdi yarm için bir teşebbüs, öbürgün için bir hakikat meselesi olacaktır. Böyle bir ittilâdim, hatta tasavvür halinde iken, münakaşası yapılrken Hilâl ve Salibiahmer müessisenin tarihi ve içtimai rolü nazarî tedâkikten uzak kalmazdı.

B. K.

Kimya Harbile Mücadeleye Hazırlık [1]

Hali hazırda umum mütemeddin memleketlerde sivil chalının kimya harbi tesiratına karşı muhafazasile meşgul olunmaktadır. Kimya harbi yeni teossüs etmiş bir sekli harp olup zehirli gazlarla icra edilir. Sivil chalıyi bu yeni silahın tehlükelerinden, cenc ve cidal ve yekdigerini mahv ve ifhamın bu vasıtai cedidi ile buna karşı halkı tenvir edecek hey'eti tali-miyeler teşkili sayesinde vikayei nefstırz ve usullerini oylara öğretmekle meşgül ve vazifedar olmak yalnız hükümetlere racı olmayup Salip ve Hilâliahmerler gibi millî cemiyetlere de ait olduğundan gazetemizde bu husus-tan defatle bahsetmiş idk. [2] ve bu hey'etlerin bir tarafta düşmanı mahv ve ifna etmek usûli cedidini ve diger taraftan da bu asrı ve biinsaf tarzı harbin semdar ve öldürmeyi tesiratma karşı koyacak çare ve vasıtaları halka bildirmek gibi muzaaf bir kast ye-gayesi vardır.

Gerek beynelmilel salibiahmer cemiyetinin teşviki ve gerekse bu mü-him mes'ele ile meşgül olmak üzre

[1] İsviçre Salibiahmer gazetesinden.

[2] Karilerimizi gazetemizin bundan ev-velki nûshalarile chalının gaz müharebatına karşı muhafazası hakkında beynelmilel hare-kât ve mukarreratından haberdar etmiştik.

hazırlanan beynelmilel müteaddit kon-feranslar neticesi olarak hükümetler tarafından halkı tediş ve sivil chalıyi vikaye ve muhafaza edecek surette gazata karşı mücadelé iñzari maksadı ile muhtelit komisyonlar teşkil kıl-madı ki «*muhtelit komisyonlar*» dedigi-niz bu teşkilât azasının bir kısmı hukümeti mahalliyeyi temsil eden diger bir kısmında millî salibiahmer azasından bulunan kimselerden müte-şekkil komitelerden başka bir şey degildir. Başka yerlerde olduğu gibi İsviçre de bu muhtelit komisyonlar Hükümeti Cumhuriye azasile bizim salibiahmer mümessillerinden teşkil kılınmıştır.

Gazata karşı mücadele ile muvazzaf millî komisyonlar gaz arbâne karşı müdafâî nefsiçin lâzımgeLEN malu-mati chalîye nesr ve telkin edebilecek hususiyet ve liyakatî haiz kimseleri memleketin her tarafından celp ve tedarikle de meşgül ve mütevaggîl bulunacaktır. Bu anasını ehlihayır kimselerle hey'eti tedrisiye meyândâ-sihhiye hizmetinde bulunmuş askerler arasında, etfaiye efrâdi meyândâ ve alelhusus salibiahmer heyeti içinde bulabilecektir. Bu eşhas İsviçre Salibiahmerinin ahiren *Thoune* civarında

Wimmis de teşkil etmiş olduğu gazat tecrübe istasyonunda yaptığı tedrisat gibi hususi bir tahsil ve tedrise tabi tutulacaktır. Bu istasyonda İsviçre salibiahmeri mensubininin bir çökleri bu husustaki dersleri takip ve aynı zamanda istasyon müdürü yüzbaşı *Steck* tarafından verilen ameli mümareselere de vukuf peyda etmektedirler. Bu son zamanlarda Romada inikat eden konferans kimya harbile mücaudelede bilhassa gerek sathı arz ve gerekse tariki havai ile neşredilecek gazatın tahtı tehdidinde bulunacak olan ehalinin hey'eti umumiyesinin muhafaza ve siyaneti hususatına ait lazımlıriaya bazı kavait vazetmiştir.

Bu bapta ehalije öğretilmesi icabeden hususat halka vasi bir surette neşr ve teşmil edilecek ir; zira müstakbel muhasamalarda kimya harbi pek büyük bir rol oynayacak belkide galebei katiyeyi temine hadim olacağı şüpheden varstedir. Madamki zehirli gazların harp silahlı olarak kullanılmaması menetmeğe imkân hasıl olmamıştır. O halde gazat vasıtasisle sevk ve idare edilecek bir mücadele ve tehdidin netayıcı valumesini tehyin edecek yedi iktidarımızda bulunan her bir vasıta ve çareye tevessül eylememenin mes'uliyet ve vebali azimi olacağı derkârdır.

Bir kerre, eğer vaktile lazımgelen hazırlıkta bulunulmuş ise böyle bir taarruza maruz kalacak ehalinin duyar olacağı havf ve dehşet ve çlgme hareket ile beraber bu bapta lazımg-

len vesaiti muhafaza ve seyanetten mahrum ve gafil bulunduğu takdirde dağlara ve ormanlara iltica etse bile cemaatle duyar olacığı nakabili içtinap harabi ve helak tesavvur olunsun.

Böyle ani tehlikeden bais olacağı şâşkîlik ile evvelce hazırlanmış ve tehlikeden bilhaber halkın içinde zuhur edecek korku ve çlgmîlik hakikaten müthiş ve gayri kabili tadat hayatı beşerin zlyama mäl olacaktır. Binaen-aleyh vaki olacak her hangi bir gaz hûcum ve taarruzunun bais olacağı vehamet, zayıati bizzat ordununkine tefevvuk edecegine şüphe olmuyan sivil ehalinin imkân derecesinde muhafaza ve siyaneti hususunda en müناسip ve muvafık olacak vasıta ve yolların taharrisile halkın bunlarla istinas hasıl etmesine iptidâr ve tevessüle, bizi mecbur kılmaktadır.

Bu mes'ele diger bütün milletlerde olduğu gibi bizim içinde muhtelit komisyonların tetkik edeceği en mühim bir meselei hayatıyedir. Mes'ele oldukça muğlak olduğundan halkın kimya harbinin mehalikine karşı mücadele ile istinas hususunu sevk ve idare etmeye muktedir bütün hayrihah kim-selerin muavenet ve müşareketleri istiksar olunmamalıdır.

1929 Roma konferansı, bu konferansa tekaddüm eden Cineve ve Brüssel ve sair mahallerdeki konferanslar misillü her memlekette gayri mesbuk ve yeni olan bu mücadele için, muhtelîf gazatın ve bunların üzviyet üzerrine olan ef'al ve tesiratının bilinmesi;

insanlar ve hayvanatı ehliye için tahaffüz vesaiti ile ferdin veya cemâaten müdafaa tatbikatı; oldukça haizi ehemmiyet olan her bir mevkide gazata karşı mücadale edecek bir hey'et teşkili; lazımgelen müdafaa malzemesinin tebyin, tedrisi, tedarik ve temini gibi bazı kavайдi esasiye vaz etmiştir.

Salibiahmer cemiyetlerinin vazaifi bilhassa eslahai kimyeviyenin ne gibi şeýlerden ibaret bulunduğu ve imâl edilen mahsulâtı kimyeviyenin semmîyetinin daima artmakta ve bombarduman tayyareciliğinin de terakki etmekte olduğunu anlatmak için ehaliyi daha avam sulhta tenvîr etmekten ibarettir.

Umum ehaliye anlatmak lazımdır ki bu günü günde gazatı hamîl tayyarelerin sahai faaliyeti gayri müte-rekkip bir zamanda ve tercihan gice vaktinde bütün bir memleketi yalnız birkaç saat zarfında tehlikeye maruz kılacak derecede kesbi ittisa etmiştir.

Bundan dolayı hukümetler ve salibiahmerler bu hususta ehaliyi mu-hafaza ve suyanet edecek esbab ve vesaiti vaktile ihzar, idhar, taksim ve tevzi etmelidir. Bundan maksat yalnız gazata mahsus maskelerle süzgeç kartuçlarından ve tabaffuz libasından

ibaret olmayıp bombardumana muka-vemet etmeye müsait ve alelacele ehalinin sağlamabilecegi, gazatin duhulîne manî bir surette yapılmış, meleçler mevzubahistir. Bundan maada yiyecek ve içecek şeýlerle hayvanatı ehliye ve emval ilah... gibi şeýlerin muhafaza edilmesi kesbi zaruret etmektedir.

Hücum amânda Halkın çîlgînlîgîna mahal bırakmıyarak bu gibi bir halden içtinap edebilmek lüzumuna binaen mes'eleyi konferanslar, vasi bir surette dağıtilacak beyannameler (*gençliği tedabiri tahaffuziye ile ünsiyet ettirmeli maksadile ta mekteplerden itibaren*) dersler ve hususi projeksiyon ve filimlerle ehaliye tefhim ve bu hususat onları istinas ettirmelidir. Bu baptaki mesainin hakkile müessir olabilmesi için de bu tefhim keyfiyetinin basit ve vazih olması ve fakat aynı zamanda da halkı zehirli gazlara karşı mü-balegalı bir korkuya ve en ufak ve hiçten bir sebeple çîlgîncasına bir heyecana kapılmasına meydan verecek surette havf ve herase düşürmekten içtinaben tetbir ve itidal ile yapılmış bulunması lazımdır.

Nakîti
Dr. Ali OSMAN

HİLÂLİAHMER HABERLERİ

Hilâliahmerin muhim bir teşebbüsü

Cemiyetin bir senedenberi orta Anadoluda kuraklık olan yerlerde işe sıkıntısından muhtaç bulunanlara un, buğday, ve mısır teyzi ede ıck yaptığı büyük yardımlar malümdür.

Cemiyet bu uğurda büyük mrasflar ederek üç milyon altı yüz bin lirayı mütecavüz un ve buğday ve mısır dağıtmıştır bu büyük yardımları tam bir muvaffakiyetle ifa için sermayesinden mühim bir kısmını sarf et-

mekte tereddüt etmeyen cemiyet bu seneki feyzî bereketin bollugunu nazarî itibara alıp sarsılan bütçesini tâkim ve atiyen yeni yardımılara hazır buluna bilmek için necip halkımızın mürûvvet ve şefkatine müracaata karar vermiş ve hulûl eden hasat mevsimi dolayısı ile hilâliahmer merkez ve şubelerince aynen zahire kabul edilmesini merkez ve şubelere atideki tebligatla bildirmiştir.

. . . Hilâliahmer Şubesi Muhterem Riyasetine

Aziz Cemiyetimizin Orta Anadoluda kuraklığa uğrayan mahaller halkına büyük gayret ve fedakârlıklarla yaptığı un ve buğday teyziati yardımları şubenizecede müşahede edilmiştir. Bu yardımlarımızın halkımız tarafindan büyük minnet ve sükranlarla karşılandığma dair her yerden telgrafnameleler alınmaktadır. Filhakika Cemiyetimiz çok vasi mikyasta giriştigi yardımların muvaffakiyetle isal için hiç bir fedakârlıktan çekinmemiş kuraklık yerlerinde yüz bini mütecaviz vatanدا 4 000 000 kiloya yakın un buğday ve mısır dağıtmaga muvaffak olmuş ve bu uğurda, değil muavenet tahsisatının, hatta sermayesinin mühim bir kısmını bile sarfetmek zaruretinde kalmıştır. Bu azim mücadelede Hilâliahmer bütçesinin çok sarsıldığı takdir

buyurulup bunu yeniden takviye etmek, herhangi bir afete karşı yine mucebbhez bulunabilmek için kuvvetli varidat menbuları bulmamiza şiddetle ihtiyaç vardır. Teemmul edilen hususat arasında bilhassa feyz ve bereketin bu seneki bolluğu karşısında kuraklık zamanında Hilâliahmerin bilfil yardımlarını goren yerlerden aynen zahire olarak iane kabul edilmesinin çok faydalı neticeler vereceği kuvvetle memuldur. Binaenaleyh leffen takdim eyledigimiz talimat dahilinde ibrazı faaliyet buyurulmasum ehemmiyetle rica ve muvaffakiyetlerinize intizaren hürmeti mahsusamızı teyit ederiz efendim.

Hilâliahmer ikinci reisi
ERZINCAN MEB'USU
SAFVET

Zahire ianesinin dergi hakkında

TALİMAT

1 — Münasip görülecek bir veya iki veya üç zat nahiye merkezine ve köylere gönderilir. Bunlar köy heyeti ihtiyariyelerile temasla gelerek köylünün mürüvet ve semahatine müracaat ve Hilâliahmerin yaptığı yardımları tekrar ederek köylüyü iane vermeğe davet ederler.

2 — Zahire ianesinin kabulünde teberruata bulunan kimselerin ismini ve teberru olunan zahirenin cins ve miktarını havi bir cetvel yapılarak zişi heyeti ihtiyariye tarafından tasdik olunur. Bu cetvelin vüerdünde her köy için teberru olunan zahirenin heyeti mecmuasına yalnız bir makbul kesilerek köy heyeti ihtiyariyesine gönderilir. Müfredati havi cetveller evrakı müsbite olarak muhafaza olunur.

3 — Köylerden toplanacak zahire ianesi merkezinde veya nakliyat itibarile her köye en yakın bulanacak vasat bir noktada bir anbar temin olunup buraya depo edilir.

4 — Zahirenin temin olunan anbara kadar nakilleri köylünün vesatile temin olunur. Bu takdirde bir köyün Hilâliahmere hediyesi olarak teberru edecegi ianati nakil eden ve saite küçük Hilâliahmer bayrakları hatta mümkün olursa (*filân köyün hediyesi*) İeyhaları talik olunur. Nakliyatın bu merasimle yapılması müteberrine hüsnu tesir iera eder. Köylünün vesaitinden istifade mümkün olmazsa anbara kadar nakil ürefi bitabıl verilir.

5 — Zahire ianesi dergi için köylere gönderilecek zevata zahirenin heyeti mecmuası üzerinden $\% 10$ ve nihayet $\% 15$ e kadar zahmet hakik vermek münasip olur. Ancak bu münaside aynı yere giderek aynı yerden iane toplayan üç zata ayrı ayrı $\% 10$ veya $\% 15$ demek degildir her iki veya üç şahsa toplanacak ianenin $\% 10 : 15$ dir.

6 — Zahire ianesi için köylere giğen zevat cebir, tazyik, tehdit gibi gayri meşru vesnitten istifade etmekten sureti kat'iyede içtinap ederler. Koylerde munhasırın Hilâliahmerin yaptığı yardımlardan kuvvetle bahsedilerek ancak gönü'l rızasile iaene istenir.

7 — Mintikasındaki köylerden toplanacak zahire ianesi yevmi gazetelerle ve Hilâliahmer mecmuasile de ilan edilecektir.

8 — Önümüzdeki Eylül onbeşine kadar köylerden toplanacak zahirenin eins, miktar ve teberru eden köyün ismini havi heyeti tarafından Eylülün onbeşinci günü bir mazbata tanzim olunarak mutlak Merkezi Umumiye gönderilmelidir.

9 — Toplanan zahirenin ne suretle satılacağı hakkında ayrıca tebligat yapılacaktır. Bu tebligat intizaren zahireler aynen hüsnu muhafaza olumur.

10 — Talimatın bir sureti Beyede berayı malumat gönderilmiştir.

Hilâliahmer İzmir Merkezinin idaresindeki İkiçesmelik Dispanserine
1929 senesinin Haziranı zarfında müracaat ederek muayeneleri icra
edilen hastaların mikdarı ve hastalıklarını gösteren cetvel

Hastalıkların isimleri	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekün
Mide hastalıkları	28	52	46	126
Akeiyer . . . . . , . . .	31	29	17	71
Kalp . . . . . , . . .	2	18	20	40
İdraryolu . . . . . , . . .	1	12	7	20
Sinir . , ... , . . .	—	38	23	61
Bagırsak . . . . . , . . .	86	31	34	151
Cilt . . . . . , . . .	35	19	18	72
Göz . . . . . , . . .	17	22	17	56
Kulak, Bogaz ve Burun	28	55	37	120
Sitma . . . . . , . . .	41	35	44	120
Bagırsak kurtları	15	20	14	49
Grip . . . . . , . . .	19	11	10	40
Zatürree . . . . . , . . .	8	6	2	11
Zatüleenp . . . . . , . . .	1	8	6	15
Akeiyer veremi	1	12	10	23
Sair azâ veremi	8	4	3	15
Romatizma	0	38	12	50
Belsoğukluğu	1	9	3	13
Kadın hastalıkları	—	64	—	64
Harici hastalıklar	52	23	32	107
Sair	92	107	104	303
YEKÜN	461	607	459	1 527

HİLÂLIAHMER MERKEZ VE ŞUBELERİ

HESAP HÜLÂSASI

(MİBAT)

MERKEZİN İSMİ	TARİH	HASILAT	MERKEZE
			KURUS
		KURUS	KURUS
Suşehri	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	4.501	1.700
Aziziye (Afyon) . . .	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	24.739	13.500
Tarsus	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	44.678	35.000
Mardin	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	47.961	24.333
Besni	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	12.775	10.000
Mersin	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	69.578	—
Eccabat	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	36.481	—
Ulubey	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	1.471	—
Isparta	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	23.800	—
Samsun	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	415.786	—
Vize	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	19.055	—
Nalıihan	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	165	—
Bayat	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	5.000	—
Ereyli (Karadeniz) . . .	1/ 1/29 — 30/ 6/ 29	47.855	50.000
Eskişehir	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	139.835	30.000
Marmaris	1/ 7/29 — 31/ 3/ 29	38.490	37.000
M. Kemalpaşa	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	5.580	—
Kaman	1/ 1/29 — 30/ 6/ 29	245	—
Uluhisar	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	2.560	2.500
Konya	1/ 4/29 — 40/ 6/ 29	150.581	5.100
Mersin	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	289.813	15.948
Kozak	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	2.850	2.850
Mecidiye	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	710	—
Manisa	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	21.443	50.000
Çorum	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	32.151	16.000
Aydın	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	135.278	50.000
Burdur	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	2.298	—
Malatya	1/ 1/29 — 31/ 3/ 29	152.042	50.000
Corum	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	14.850	—
Çivril	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	9.301	—
Ulubey	1/ 7/29 — 31/ 12/ 28	4.100	—
Trabzon	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	68.971	90.000
Antalya	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	18.694	40.630
Adana	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	129.717	33.178
Mueür	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	8.250	—
Uzunköprü	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	10.335	—
Bornova	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	1.050	9.050
Adapazarı	1/ 4/29 — 30/ 6/ 29	102.843	100.000

**

Kuraklıktan müteessir olan Çankırı vilayeti ile havalisinde kuraklıgm devam dolayisile Cemiyet tarafından 45 000 kiloluk - bugday - tevzii kararlaştırılarak Müfettiş Mustafa bey izam kılmış ve bu miktar bugday muhtaç halka yet be yet tevzi olumuştur.

Sebinkarahisar Vilayeti dahilinde Suşehrinde vukua gelen zelzele heman iki bin kadar bir nüfusu mesken ve mevadan mahrum bıraktığı eihetle Hilalıahmer Cemiyeti 250 çadır gönderdi. Bu hadise hakkında ilk imdat için izam olunan Müfettiş Mazlum beyden son gelen malumat üzerine pek sayam merhamet bir halde bulunan felaketzedelere tevzi olummak üzere yeniden 15.000 lira daha gönderilmiştir.

Vali bey ile mahalli Hilalıahmer Cemiyeti Reisinin riyaseti tahtında teşekkür eden komisyon meblağı mezükuru evleri yıkılan muhtaçlara tevzi etmiştir.

Of ve Sürmene Seylabı

Trabzon Vilayetine yağan kesretli yağmurlar nehirlerin taşmasına sebebiyet vererek mühim zayıata bals olduğundan Hilalıahmer Merkezi Ummisi seylabı bu havalide mucip olduğu sefalet ve felaketi sıratle tehvinci şırap etti. Seylabı bals olduğu hasar pek mühim olup bundan en ziyade

müteessir olan da Of ve Sürmene kazalarıdır. Gelen telgraflardan anlaşıldığına göre bazı müstacel imdat ve muavenetin icrasına lüzum görüldüğünden Hilalıahmer Cemiyeti derhal ilk yardım olarak Of Hilalıahmer cemiyetine 2000 lira gönderdi. Bu meblag Of Kaymakamının riyaseti altında mahalli Halk Fırkası ve Hilalıahmer Cemiyeti reislerile belediye reisinden müteşekkil bir komisyon tarafından tevzi olumuştur. Tevziat devam ederken bir taraftanda felaket yerine gönderilen Hilalıahmer müfettişinden telgrafla alınan malumat üzerine yeni ihtiyaçlara karşılık olarak Trabzon Hilalıahmer merkezine 3 000 lira daha gönderilmiş ve yardım işi Trabzon Valisinin riyaseti altında teşekkül edecek yardım komisyonuna bırakılmıştır. Trabzon Valisi paramın alındığından bahisle suretini aşağıda yazdığını te'grafnameyi çekmiştir.

Hilalıahmer Merkezi Umumi Riyasetine

Her seyde olduğu gibi Hilalıahmerimizin OF ve Sürmene seylabıma da yardım için gönderdiği 3 000 lira alındı. Halk namına teşekkür ederim İş'arı álıleri veçhile yardıma başlandığını arz eylerim efendim.

TRABZON VALİSİ

Ankarada Tahta kale yangını

Ankaranın bir eihetinde zehur ile oldukça kuvvetle esen bir rüzgar yüzünden şehrin en kalabalık ve güzel bir kısmını tahribeden bir harik pek mühim zayıat ve hasarata bairı oldu. Hilâliahmer hey'eti merkeziyesi harikzedegâna imdat ve muavenet için Hilâliahmer cemiyeti Ankara şubesine emrine işbu felaketin akibeti mesumesine ugrayanların alâmîni tehîvine saflınlıkmak üzere 2000 lira vermiştir.

Müsamere

23 Temmuz Meşrutiyet Bayramı münâsebetile Hilâliahmer Cemiyeti Ankara Şubesi Hey'eti Marmara aile parkında bir garbenparti tertip etti. Meykiin

istisnai güzelliği ve mumtaz Halkımızın iştirakile bu eğlence emsalsiz derecede parlak ve güzel oldu. Bizzat Gazi Hazretleri Gardenparti mahalline tespîf buyurarak eğlenceye iştirak etti. Gazi Hazretlerinin vusulu medyünün kalplerini sevk ve meseretle doldurdu.

Gazilerinin vücudile şad olan halk aneak şafak vakrı eğlence mahallini terk ettiler. Bu gardenparti yüzünden Hilâliahmer cemiyeti Ankara Şubesi hey'eti güzel bir haslat temin etmiştir. Bu sevk ehalimizin Hilâliahmerimizi ne kadar takdir ettigini ve buna taalluk eden hususata ne derece alâka gösterdigini ispat eder.

Faali Kağızman Şubemizin kıymetli Hey'eti İdaresi

1 - Reis binbaşı Hayri bey. 2 - Aza Malmüdüru Kazım bey. 3 - Aza Tuzla müdürü Sehîn bey. 4 - Aza tüccardan Abdülâh bey. 5 - Aza Posta müdürü Kadri bey. 6 - Aza Maarif memuru Azmi bey. 7 - Aza Hükümet baytarı İbrahim bey. 8 - Aza başmüsaâlim Midhat bey.

SENELİK RAPORDAN

1929 Senesi

Hilâliahmer Meclisi Umumisi
Riyaseti Çellilesine

— Mabat —

DİYARİBEKİR

Kuraklık Muhtaçlarına yardım

Cemiyetimizin Orta Anadoluda ifasına saî bulunduğu yardımular esnasında Diyarbekir Vilayetile havalisinde de bir kaht hüküm sürdürгü Birinci Umumi Müfettiş İbrahim Tali Bey tarafından Merkezi Umumimize iş'ar edilmesi üzerine bu Vilayet ve havalisi de esas itibarile yardım yapılması müsaait suretle mütalâa edilmiş ise de mesafenin uzaklıгı ve Orta Aanadoluda devam eden mesaimizin ağırlığı hasebile diğer muntakalar gibi burada da memurlarımız vasıtâsilé muhtacine um teziatına imkân bulunmadığından yapılacak yardımın nakden ifâsına karar verilmiş ve tahminen bildirilen ihtiyaç derecesine göre Birinci Umumi Müfettişlik emrine 65,000 lira gönderilmiştir. Birinci Umumi Müfettişlik makamı bu parayı iaşe yüzünden darlık goren muhitlerde en fazla muhtaç bulunanlara peyderpey tevzi etmektedir.

Diyarbekir ve havalisi namâma gönderilen 65,000 liranın taksimatı bervc-hiatidir :

Urfa	Vilayeti	15,000 lira
Diyarbekir	"	13,000 "
Elaziz	"	10,000 "
Mardin	"	10,000 "
Hakkâri	"	2,000 "
Çemişkezek ve Osmaniye kazaları		3,000 "
Yekün		53,000 "

Bundan maada Birinci Umumi Müfettişlik emrine 12,000 lira bulunmaktaadır ki bu da yeni görülecek ihtiyaçlara karşılık tutulmaktadır.

Vilâyetler de kendilerine verilen iaşe tahsisatını mülhakatı bulunan kazalar muhtaçlarına göre taksim ile kaza Kaymakamlıkları namâma göndermişlerdir. Kaza Kaymakamlıklarının dahi kendilerne gönderilen yardım paralarını en fazla muhtaç görüleceklerle Kaymakamın tahtı riyasetinde Malmîdürü, Belediye Reisi, Ticaret Odası Reisi ve Hilâliahmer Şubesinin iştirakile bir komisyon teşkil ederek tevzi etmeleri Birinci Umumi Müfettişlik tarafından emredilmiştir.

MALATYA**Kuraklık muhtaçlarına yardım**

Malatya Vilayeti ve mülhakatında da aynı afet yüzünden iaso hususunda ıztırab çeken vatandaşlar bulundugu Başvekil Paşa Hz. nın son Malatya seyahatlarında kendilerine refakat eden Merkezi Ummumimiz Reisi Sihhat ve İctimai Muayemet Vekili Doktor Refik Beyefendi tarafından müşahede olunması üzerine Diyarbekirde Memuren bulunan bir Müfettişimizin sur'atle Malatyaya azimeti ve ihtiyaç derecesini tespitile neticesinin Merkezi Ummumiyeye

ışarı tebliğ edilmiş ve tebliğatı yakını üzerine Malatyaya muvasalât eden mumaileyhim resmi makamat ile de temasla gelerek yaptığı tetkikat ve tahlükat neticesinde bu vilayette:

Merkez	kazası mülhakat ve köylerinde	1,236
Arapkir		500
Akçedag		100
Hekimhan		400
Kemaliye		600
Peturge		400
Kâhte		100
Hasnimansur		400

olmak üzere cemân **3,736**
nufusun yardımına muhtaç bulunduğu tespit edilmiş kezalik burada da kaz-

Hilâliahmerin kuraklık muntikalardaki yardımlarından
Hilâliahmer buğdaylarının Uşaktan Gediz'e sevkî

lar arasındaki mesafenin uzaklığı ve nakliyattaki müşkülât nizâri itibâra alınarak nakten yardım ifâsi tensip kılımınış ve mahalli fiyatlar da hesap edilüp nüfus başına 3 ilâ 6 lira olmak üzere minhâyselmece 20,000 lira Malatya Vilâyeti emrine göndrilmâstır.

Meblağı mezbûrun ırsalile beraber mahalli ihtiyacata göre iktiza eden muavenetin ifâsi hususunda mahalli Hilâliâhmer Merkezile, Müfettişimiz ve Erkâm Hukümâtten mürekkep bir komisyon teşkili de alâkadarlarla tebliğ edilmişdir. Mahallen teşekkür eden bu komisyonu kaza itibarile yaptığı tevziyat listesi berveçhi âtidir.

Malatya Merkez Kazası ve Nahiyeleri: 7,600		
Kemaliye	3,100	
Arapgir	2,500	
Hekimhan	1,800	
Arga	1,000	
Peturge	2,100	
Kâhte	300	
Hasnimansur	1,600	
	20,000	

Bilahara Merkezi Umumîmize gönderilen raporlar mefadîndan on yaşımdan büyük olan beher nüfusa 6 ve bu yaştan küçük olan beher nüfusa da 3 lira mukdârında tevziyat yapıldığı anlaşılmıştır.

İş sahalarına sevk suretile yardımalar

Kuraklık mıntakalarında devam eden mesaimiz yâlmâz un tevziyatı ve ya nak-

ten muavenet gibi hususattan ibaret kalmayarak bu mıntakalarda çalışmak isteyenlerin yol masraflarını tesviye ve bunlara iş bulunabilen yerlere sevka da delâlet etmiştir.

Kânunuevvâl 1928 gayesine kadar muhtelif mıntakalardan iş sahalarına sevk edilenlerin listesini berveçhiz arzederiz :

Nüfus		
Ankaradan	Merkezi Umumîden	281 İzmir ve Kütahya
Konyadan		2341 Diyarbekire
Aksaraydan		4810 Balıkesir, Adana, İzmir
Yozgattan		992 Kütahya Fevziipaşa hatlarına
Afyondan		371 " Tavşanlı'a
Yekûn		8795

Yukarıki cetvelin tetkikinden müsteban olacağı üzere Cemiyetimizin delâletile çalışmaga muktedir 8795 nüfusun iş saha'arma sevkmu temininden bunlara mensup dâha binlerce ailinin hayatı kurtarılmış olmaktadır.

Tevziyatın hitamını müteakip imdat heyetlerinin faaliyetleri

Un tevziyatı vazifesiyle gönderilen imdat heyetlerimize, tevziyat işlerini ikmâlden sonra yeniden ihtiyaç derecelerinin tetkik ve tanzimi tebliğ edilmiş ve en kısa bir zemanda heyetlerimizin yaptıkları tâhkîkat ve tetkîkat netayici istihsal kîlmârak bu mıntakalarda Kânunuevvâl 1928 iptidasında:

Konya Vilâyeti ve mülhakatında:	18 245
Aksaray	16 340
Yozgat	6 765
Kırşehir	13 700
Eskişehir	18 000
Af. karahisar	8 500 ki
Cemal	81 550

nüfusun yardıma ihtiyaçları bulunduğu tespit edilmiştir. Ancak bu defa tespit edilen nüfus, ihtiyar, alil, ve kimsesiz olanlardan ibaret bulunmuştur. Binnetice ilk defa yapılan ihtiyaç derecesine nispetle son defa tespit edilen mikdar 38.100 nüfus noksanile zulür etmiştir,

Şu suretle tahakkuk eden yeni ihtiyaç derecesi ve yeniden bazı Vilâyetlerden vakı olan müracaatı saire dahi nazari itibara alarak ikinci defa olarak Merkeri umumimiz tarafından çok vasi ve şumullü muavenetlere karar verilmiş ve bu muavenetlere raporumuzun esnayı tanziminde de devam edilmekte bulunmuş ise de 1928 senesinin hitamile beraber bu seneye ait icraat ve muamelâtımıza mütaallik şu raporımız tanzim edilmekte olduğundan kuraklık mintakalarında 1929 senesinde devam eden faaliyet ve meşaimize ait tafsilâtın ancak gelecek

Tefni hilâliahmer şubesi hey'eti idaresi

1 — Reis Ahmet Hulusi bey   2 — Veznedar Ziya bey   3 — Kâtip Tahsin bey

Meclisi Umumiye takdimi mümkün olabilecegini arz eyleriz.

1928 senesi zarfında kuraklık mintakalarında vakı olan muavenet ve mesaimize ait maruzatımıza nihayet verirken yardımlarımızın her tarafta necip halkımız tarafından minnet ve şükranla karşılandığını, Cemiyetimiz hakkında mevcut umumi teveccüh ve muhabbetlerin bu vesile ile de bir kat daha teyüt eyledigini ve teyziat işlerile tayzif edilen memur ve müfettişlerimizin vazife mevdularını büyük bir firagat ve azamı ciddiyetle hüsnü ifa eylediklerini Heyeti Celilelerinin enzari ittilama arz eyleriz.

ERZINCAN

Kahtlik muhtaçlarına yardım

Kuraklık mintakalarda maruz kahnan iaşe buhranından başkaca Erzincanda da kışın şiddetile yolların kaplanması ve senel sabıktan mevcut mahsulâtın azlığı yüzünden halkın ızdırab çekmekte olduğu ve bilhassa 600 nüfusun bir mevti muhakkak muvacihesinde bulundukları Erzincan Belediye Riyasetinden Merkezi umumimize çekilen 26 Mart 1928 tarihli telgrafname ile bildirmiş ve keyfiyet Merkezi Umumice teemmül edilerek Erzincan kahtzedegâminna lazım gelen yardım yapılmak üzere Erzincan Hilaliyahmer Merkezimiz namuna 3.000 lira ırsaline karar verilmiş ve kararı vakı vechile meblâğı mezkûrun telgraf-

la ırsalî üzerine Erzincan Belediye Riyaseti tarafından Merkezi Umumimize berveçhi âfi telgrafname vûrut etmiştir.

Ankara Hilaliyahmer Merkezi

Umumisi Riyaseti Aliyesine

Memleket muhtacının gösterilen alâka ve şefkat neticesi olarak gönderilen üç bin liraya memleket namına arzu teşekkür eylerim efendim.

2 Nisan 1928

Belediye Reisi
HAKKI

Yangınlar muhtaçlarına yardım

KÜTAHYA YANGINI

1928 senesi Ağustosun yedinci günü Kütahyada büyük bir yangın zuhuru ve memleketin mamur aksamından 190 dükkan, 81 hane, 2 medrese, 1 cami, 1 mektebin külliyen yandığı ve su suretle memleket esnafından mühüm bir kısmının mesken ve sermayeden mahrumiyetlerini intâc eylediği ve şiddetle muavenete ihtiyaç bulunduğu Kütahya Merkezimizden 9 Ağustos 1928 tarihinde keşide oğulan telgrafname münâdericatından anlaşılarak harikzedegâmin acil ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere 5.000 lira mikdarında yardım edilmesi tekârrür etmiş ve meblâğı mezkûr Kütahya Merkezimiz namuna gönderilerek Valim Riyaseti

altında Hilâliahmer Merkezi azaları ve zevatı saïreden teşkil olunan bir komisyon marifetile en muhtaç görülen harikzedelere tevziati yaptırmıştır.

TABAKLAR KÖYÜ YANGINI

Zafranbolumun İflaani Nahiyesine merbut Tabaklar köyünde Ağustos 1928 evasındaki büyük bir yangın vukuu Dahiliye Vekâleti Celilesinden işar edilmesi üzerine harikzedegânnâne acil muavenetlerine medar olmak üzere her aileye azami ellîser liradan 40-50 hane için cemân 2.000 lira mikdarında yardım yapılması takarrûr etmiş ve

meblâğı mezbur Zafranbulu kaymakamlığı ve mahalli Hilâliahmer şubesi vasıtâsile harikzedegâna teyzi ettirilmiştir.

OVACIK KÖYÜ YANGINI

Çorum Vilâyetinin İskilip Kazasının Ovacık köyünde 12 Temmuz 1928 tarihinde bir yangın vukua gelerek yüz hanenin kâmilén yandığı İskilip Hilâliahmer Şubesinden telgrafla bildirilmesi üzerine mukaddema işe için Çorum Hilâliahmer Merkezine gönderilen 2.000 liradan 500 lirasının mezkûr köy yangını muhtaçlarına tahsisî

Yenihan hilâliahmer şubesi hey'eti idaresinin
Kurban bayramındaki rozet tevzii intibaatından

1 - Reis Mahmut Bey   2 - Kâtib Murâide hanım   3 - Veznedar Hîmi Bey

ile tevzii Çorum Merkezimize tebliğ olunmuş ve bu mebaşidden başka ayrıca İskilip Şubemiz namına Merkezi Umumiden de 500 lira daha gönderilererek harikzedegändan en muhtaç olanlarım aceil ihtiyaçlarına karşılık olarak kendilerine tevzi ettirilmiştir.

ÇAKMAK KÖYÜ YANGINI

Uzunköprü Kazasının Çakmak köyünde 19 Eylül 1928 tarihinde büyük bir yangın vukua gelerek mezkür köyün kâmilén yandığı ve 264 kişinin açıkta kaldığı Uzunköprü Şubemizden telgrafla bildirilmiş ve faal Uzunköprü Şubemiz 264 kişinin iaşesini temin eylediği gibi Merkezi Umumimizden harikzedegânın elbise ve çamaşır ihtiyaçlarına karşılık 50 battaniye, 58 haki ceket, 55 çocuk çamaşırı, 50 çift çorap, 21 çift çocuk çorabı, 58 don, 50 gömlek, 20 kadın gönleği, 50 yatak kılıfı gönderilmek suretile muaveneti mümkünne işa edilmiştir. Depolarımızda mevcut bilümüm mahruti çadırlarımız kâmilén İzmir hareketzedelerine gönderilmiş ve yeni mübayaâ olunan çadırlar da henüz vürüt etmemiş bulundugu cihette harikzedegâna maatessüf çadır verilememiştir.

EKZEN KÖYÜ YANGINI

Kastamonu Vilâyetine tâbi Tosya Kazasının Ekzen köyünde 22 - 23 Teşrinievvel 1928 tarihinde yangın zuhur ederek mevcut elli haneden kırkınum

kâmilén yandığı ve sakinlerini muhtaci muavenet bir halde açıkta kaldıkları Kastamonu Vilâyetinden telgrafla vaki olan iş'ar üzerine Kastamonu İdarei Hususiye bütçesinde Hilâliâhmercî muavenet naâile mevcut 500 liranın harikzedeler için sarfına mezuniyet verilmiş ve meblağî mezbûr Kastamonu Merkezimizin delâletile harikzedelerden en muhtaç olanlara tevzi ettirilmiştir.

VAKFIKURZ KÖYÜ YANGINI

Araç Kazasının İğdir Nahiyesine merbut Vakfikurz köyünde 26 / 27 Şubat 1928 tarihinde yangın vukua gelerek 22 hanenin yandığı Araç Kaymakânlığı tarafından 3 Mart 1928 tarihli tahrîrat ile Merkezi Umumimize bildirilmesi üzerine muhtaci muavenet görülen 48 erkek ve 56 kadının ihtiyaçlarına kâfi gelecek miktarda çamaşır ve levazımı iksaiye gönderilerek mümkün olan muavenet yapılmıştır.

Müessesesi Sîhhiyyeye yardım

ANKARA DOĞUM EVİ

Cumhuriyet Merkezinin mühim bir ihtiyacını temin etmekte olan Ankara Dogum ve Çocuk Bakım Evinin sîhhi ihtiyaçlarının teminine yardım olarak 2000 lira nukdarında muavenette bulunmuştur.

MUHAFİZ KITAATI DISPANSERİNE
YARDIM

Riyaseti Cumhur Muhafiz Kitaati için tesis olunan Dispanserin Sıhhi ihtiyaçlarına medar olmak üzere 40 adet pijama 40 adet aba ve 150 metro linelom müşammayı Cemiyetimiz tarafından bu Dispansere hediye edilmiştir.

NÜMUNE HASTANESİNE
YARDIM

Nümune Hastanesi Sertelabetinin vaki olan talebi üzerine mezkür hastane hastalarına ihtiyaç halinde verilmek

füzere 28 eylül 1928 tarihinde 2500 şişe Alaşehir Sarıkız maden suyu ve 17 Kânunuevvel 1928 tarihinde de 1000 şişe bir litrelik Afyonkarahisar maden suyu hediye edilmistir.

Seylapzedelere Yardım

KARADAĞ KÖYÜ SEYLABI

Bünyan Kazasının Akkişla Nahiyesine tabi Karadağ köyünde vukua gelen seylâptan bu köy ehalisinin mesken ve mahsulât itibarile zarar gördükleri Kayseri Vilâyetinden Dahiliye

Hilâliahmer pullarının istihlakinde, müsamerelerinin tertibinde ve Hilâliahmère aza kaydine kıymettar hidmet ve muavenetlerde bulunup Elazîz polis Serkomîsleri

Eşref Bey

ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletlerine vaki olan mûracaatlar neticesi olarak mezkûr Vekâletlerce Cemiyetimizin yardımını talep ed lmesi üzerine mezkûr köy halkının acil ihtiyaçlarına sarf için 200 lira mikdarında yardım yapılması takarrûr etmiş ve meblağı mezbur Bünyan Hilâliahmer Şubemiz vasıtâsile muhtacine tevzi ettirilmiştir.

KARACABEY SEYLABI

Bursa Vilâyetinin Karacabey Kazası dahilinde Kânunuevvâl bidayetlerinde günlerce yağan yağmurlar neticesinde seylap vukua geldiğini ve bu Kazaya merbut on köy mezruatında ehemmiyetli tahribat vukua geldiği Bursa Vilâyetinin 12 Kânunuevvâl 1918 tarihli telgrafnamesile bildirilmesi üzerine seylaba maruz kalan on köy halkından muhtaç bulunanların acil ihtiyaçlarına karşılık olarak 2500 lira mikdarında

muavenette bulunulmasına karar verilmiş ve meblağı mezbur Bursa Hilâliahmer Merkezimize gönderilerek teşkil edilen bir komisyon marifetile seylap muhtaçlara tevzi ettirilmiştir.

MUSTAFA KEMAL PAŞA KAZASI SEYLABI

Kezalik aym tarihlerde Mustafa Kemal Paşa Kazası dahilinde yağan yağmurlar neticesinde seylap vukua geldiği ve bu Kazaya tâbi altı köyün mezruatında tahribat ika eylediği Bursa Vilâyetinin 12 Kânunuevvâl 1928 tarihli telgrafnamesile Merkezi Ummîmize bildirilmiş ve mevzubahs altı köy halkından muhtaç görülenlerin acil ihtiyaçlarına medar olmak üzere 1,500 lira mikdarında yardım edilmesine karar verilerek meblağı mezbur Mustafa Kemal Paşa Hilâliahmer Şubemiz vasıtâsile seylapzedelere tevzi ettirilmiştir.

(Bitmedi)

SALİBİAHMER HABERLERİ

İperitin vücudunu haber verecek bir maddeyi kimyeviye keşfine dair açılan beynelmilel müsabaka ilanı

Beynelmilel Salibiahmer komitesi, kendi tertip ve davetile 1928 de Brükselde içtima etmiş olan mütehasisler komitesinin teklifi üzerine muzaaf klorlu kibritietil nam diğer (*Iperit, Mustardgaz, Gelbkreuzstoff*) in mevcudiyetini keşfe hadim bir miyar vücude getirmek üzere beynelmilel bir müsabaka açmıştır.

1 — Teknik şeraiti:

İperitin keşf ve ihbarı — Bulunacak miyar hava derununda muzaaf klorlu kibritietilin mevcudiyetini bilältibas gösterebilmeğe müsait olmah. İperitin vücudunu keşfetmek üzere teklif olunacak olan miyar sırif bu mahsule mahsus ve münhasır bulunmamak, eğer bu miyar eslehai harbiye derununda İperite karışacak olan diğer mevadı kimyeviyeden de müteessir oluyorsa muhteri miyarnı bu hususiyetini zikr ve beyan etmelidir.

Miyarın esası mahsusası — Teklif olunacak miyar ve buna müteallık cihaz kolayca tmál olunabilir cinsten olmalı, ve pck mebzul olan herhangi mahsulatı sunaiyenin bir maddesinden

ibaret bulunarak müsait bir fiatla elde edilebilmelidir. Sureti muhafazası hakkında sarıh malumat verilmeli ve alelhusus kudret ve tesirini ne kadar müddet muhafaza edecegi bilinmelidir.

Miyarın hassasiye'i — Müsabaka da miyarnı hassasiyeti mühim bir sebebi rüçhan teşkilededektir. Miyarın bir litre havada % 7 miligram miktarı kesafetteki İperitin vücudunu göstermesi lazımdır.

2 — Müsabaka talimatı:

Bu müsabaka için beynelmilel salibiahmer komitesi tarafından 10.000 İsviçre frankı tahsis olunmuştur. Bu meblag vünde getirilecek miyarlarnın kıymetine göre hakem hey'etinin vereceği hükme göre müsabakaların birine tahsis veya bir kaçı beyninde taksim olunacaktır.

Müsabaka 1929 Temmuzunun b. rinde açılıp 1930 Kânunuevvelinin 31 inde kapanacaktır.

Buna iştirák edecek kimyakerle Cinevrede beynelmilel salibiahmer katılıpligine 31 / 12 / 1930 tarihinden evvel tekliflerini aşağıdaki şekilde göndermelidirlər.

Bir zarf derununda olmak üzere:

a) Evvelâ memhûr bir zarf derununda isim ve adreslerini, zarfin üzeri miyârın ismîle kendi zati eseri keşf ve mâhsûlî mesaisi olduğuna dair namusu ve şerefi üzerine söz verdiğiini muallen beyanatı hâvi olacaktır.

b) Ayrıca bir kâğıt üzerine miyare verilen aynı isimle beraber mufassal teklifnamelerini yazacaktır. Bu hûsuslar için kabul edilmiş olan lisânlar Fransızça, İngilizce, Almanca ve birde İtalyancadır. 31 Kânunusâni 1931 de beynelmilel salibiahmer komitesi tekâlifi hâvi olan işbu zarfları açtıarak melfuflarını Fransızcaya tereeme etti-recektir. Teklifler sahiplerinin namına yapılmayıp miyare verilen isim ve tabir namına yapılmış olnâlıdır.

Hakem hey'eti hîni içtimâlâtında tekliflerin asûl ve tercemelerini birlikte görerek Sahiblerini asla tanımaksızın bunları tetkik edeceklerdir.

Müsabaka nihayetinde teklifler tasnîf edildikten sonra muhterilerin esamisini hâvi zarflar açılarak müsabaka neticesi ilân olunacaktır.

Muhterîm namını taşıyacak olan mükâfat kazanmış miyar veya terkibi kimyevi artık beynelmilel salibiahmerin mali meşruu sayılıacaktır.

Arzu edilen tali malümat için beynelmilel salibiahmer komitesine müracaat olunmalıdır.

ADRES:

Nº 1, Promenade du Pin

Genove
Suisse

PARTIE FRANÇAISE

SECOURS ALLOUÉ

PAR LE

COMITÉ CENTRAL DU CROISSANT ROUGE

Les pluies abondantes tombées dans le Vilayet de Trébizonde ont entraînée le débordement des fleuves qui ont occasionné des pertes importantes. Le comité Central du Croissant Rouge a pris les mesures nécessaires pour soulager les misères que l'inondation a occasionné dans ces parages. Les dégâts occasionnés par les inondations sont très importants et les localités principalement atteintes sont Of et Surméné. D'après les dépêches qui parviennent un premier secours de toute urgence s'imposait et pour pouvoir la satisfaire le Comité Central du Croissant Rouge a alloué à titre de premier secours une somme de 2.000 Ltqs.

Cette somme sera distribuée par les soins d'une Commission sous la Présidence du Kaymakam d'Of composée des Presidents de la Partie du Peuple, de la Municipalité et du Croissant Rouge de la dite localité.

D'autre part une somme de 3.000 Ltqs. a été également mis à la disposition du Comité du Croissant Rouge du Trébizonde. Cette somme sera utilisé selon le besoin par

une Commission formée sous la Présidence du Gouverneur du Vilayet de Trébizonde et composé du Comité du Croissant Rouge, du Comité de la Partie du Peuple et de la Municipalité. A cet effet nous reproduisons ci-dessous une dépêche reçu du Gouverneur de Trébizonde :

• Nous avons reçu les 3.000 Ltqs. que le Croissant Rouge a envoyé avec l'empressement qui lui est propre à titre de secours aux victimes de l'inondation. Je remercie au nom de la population. Suivant le désir exprimé on a commencé à distribuer ce secours.

LE GOUVERNEUR DE TREBIZONDE

L'incendie déclaré dans le Faubourg d'Angora, entretenu par un vent assez fort, a ravagé une belle partie du quartier populaire, occasionnant des pertes sensibles. Le Comité Central du Croissant Rouge pour venir en aide aux victimes du feu a mis à la disposition de son Comité d'Angora

une somme de 1,000 Ltqs. à être employé à soulager les tristes conséquences du sinistre.

Le tremblement de terre de Souchehri du Vilayet de Chibin Karahissar avait laissé près de 2000 personnes sans abri, le Croissant Rouge avait immédiatement envoyé sur les lieux 250 tentes à mettre à la disposition des victimes.

Les renseignements reçus à ce sujet de l'Inspecteur Mazloum Bey envoyé sur les lieux ont démontré l'insuffisance des secours provisoires. Le Comité Central du Croissant Rouge en prenant en considération l'état pitoyable des victimes, a décidé d'allouer en faveur de ces malheureux une somme de 15.000 Ltqs.

Cette somme sera remis aux intéressés par les soins d'une commission formée sous la Présidence du Gouverneur et du Président du Comité du Croissant Rouge à cette dernière localité.

Le Vilayet de Tchangri et ses dépendances qui ont souffert et qui souffrent actuellement des conséquence de la sécheresse, le Conseil d'Administration du Comité du Croissant Rouge a décidé de faire faire d'urgence une distribution de 45000 Kilos de blés. A cet effet il a été envoyé sur les lieux, l'Inspecteur Moustafa Bey qui a distribué cette quantité de blés

et remettant au propre main les victimes.

Le Comité local du Croissant Rouge d'ANGORA a l'occasion du 23 Juillet organisé un garden partie, dans le parc de famille de Marmara. Le cadre exceptionnel de la place et le monde select ont donné à la fête un éclat sans pareil. Son Excellence le Gazi a bien voulu honorer par sa présence ce garden parti et a assisté à la fête. L'arrivée du GAZI a mis la joie dans les cœurs et les invités grisés de la présence de leur GAZI ont seulement quitté la fête à l'aube.

Cette journée a assurée une recette assez ronde à la Comité du Croissant Rouge d'ANGORA. Ce la montre à quel point on s'intéresse, on apprécie et on encourage tout ce qui touche le Croissant Rouge.

Le Comité Central du Croissant Rouge depuis une année, pour venir en aide à la population de l'Anatolie Centrale, qui par suite de la sécheresse se trouvait dans une situation embarrassante, s'est imposé de très grand sacrifice et a fait une distribution de plus de 3.600.000 Kilos de blés, de farine et de maïs. Vu l'abondance que cette année promet le Comité Central par une circulaire a autorisé les Comités provinciaux d'accepter des dons en nature, suivant le circulaire.